

waterschap
**Hollandse
Delta**

waterschap Hollandse Delta

Strategische Investeringsagenda

Versie 0.1: 2026 - tbv Kadernota proces

Inhoud

1. Inleiding	3
Aanleiding.....	3
Het doel van de Strategische Investeringsagenda	4
Actuele ontwikkelstatus Strategische Investeringsagenda	4
Leeswijzer.....	4
2. Het instrument	5
2.1 Context in de bestuurlijke governance.....	5
2.2 Context van het huidige investeringen proces.....	7
2.3 Betekenis van het label 'strategisch'.....	9
2.4 Betekenis van het label 'niet-strategisch'	11
2.5 Proces en rollen.....	12
2.6 Doorontwikkeling van het instrument Strategische Investeringsagenda	14
3. Strategische investeringen	15
4. Niet-strategische investeringen.....	22
5. Agenda-opzet ten behoeve van het Begrotingsproces.....	27
Bijlage 1: Bestuurlijke factsheets Strategische investeringen.....	Error! Bookmark not defined.

1. Inleiding

Aanleiding

In het RKC-rapport Onderzoek Investerings, zoals dat op 13 maart 2023 door de Verenigde Vergadering (VV) is vastgesteld, wordt de aanbeveling gedaan om de focus te leggen op de bestuurlijk strategische investeringen. Hieruit is deze eerste Strategische Investeringsagenda voortgekomen. De opzet van de Strategische Investeringsagenda is tijdens Informatieve VV op 24 april 2024 gepresenteerd. Op 9 oktober 2024 heeft de VV besloten om gelijktijdig met de begroting 2026 de eerste Strategische Investeringsagenda als separaat document vast te stellen. Voor u ligt versie 0.1 van de Strategische Investeringsagenda die gelijktijdig met het proces van de Kadernota in de VV van april ter behandeling wordt aangeboden. Dit om de lijst met strategische investeringen als zodanig vast te stellen. Versie 1.0 van de Strategische Investeringsagenda wordt gelijktijdig met de Programmabegroting 2026 in november aan de VV ter besluitvorming voorgelegd.

Deze agenda is tot stand gekomen met de bestuurlijke denktank. Na het VV besluit van oktober 2024 is deze denktank doorgegaan met het verder vormgeven van de Strategische Investeringsagenda. Op basis van alle bestaande investeringen (nieuw, potentieel, gepland en lopend) en de door de VV vastgestelde criterialijst heeft de Denktank een voorstel gedaan welke investeringen strategisch en welke niet-strategisch zijn (zie hoofdstuk 3 en 4).

Waarom een Strategische Investeringsagenda?

Om gesteld te staan voor de toekomst, zijn in de komende decennia grote investeringen nodig, met name op het vlak van de waterketen en het watersysteem. Om de Verenigde Vergadering beter in positie te brengen in haar kaderstellende en controlerende rol is voorgesteld om, in lijn met de aanbevelingen uit het RKC-rapport Onderzoek Investerings, een Strategische Investeringsagenda op te stellen.

Met deze Strategische Investeringsagenda wordt enerzijds de Verenigde Vergadering beter in staat gesteld om haar kaderstellende rol aan de voorkant van de investeringen en de controlerende rol tijdens en na de uitvoering beter in te vullen. Anderzijds beogen we met het aanbrengen van bestuurlijke focus ook het verlagen van de bestuurlijke druk en het verhogen van de ambtelijke efficiëntie.

De VV kan met deze agenda:

- de meerjarige zichtslijn tijdens de ontwikkeling van met name 'strategische' investeringen beter (samenhangender in de tijd, met meer informatie, etc) kunnen volgen en;
- nadrukkelijker tijdens de ontwikkeling van 'strategische' gedeelde investeringen in haar kaderstellende cq op inhoud richtinggevende en controlerende (leesscope, tijd, geld, risico's etc...) in positie komen.

De VV krijgt in haar kaderstellende en controlerende rol de verantwoordelijkheid om op basis van de door haar zelf vastgestelde strategische doelen, die investeringen te benoemen die zij als strategisch ziet en het proces van monitoring en sturing vast te stellen. Hiermee is de VV eigenaar van de Strategische Investeringsagenda en heeft zij hiermee een instrument om te sturen en kaders te stellen.

Een strategische investering moet in beginsel bijdragen aan het realiseren van een of meerdere strategische doelen. Op dit moment wordt echter nog geen onderscheid gemaakt tussen strategische en niet-strategische doelen.

In de VV vergadering waarin de Kadernota behandeld wordt, wordt het label 'strategisch' door de VV toegekend aan een deel van het totale investeringsportfolio. Pas in de begroting worden deze strategische investeringen door de VV concreet 'geladen', d.w.z. geprioriteerd en in de tijd gepland. Qua proces en informatievoorziening gaan de investeringen die als 'strategisch' zijn gelabeld een 'verbeterd regime' volgen.

Het doel van de Strategische Investeringsagenda

Deze Strategische Investeringsagenda:

- is gebaseerd op bestuurlijk vastgestelde plannen: Water- en wegenbeheerprogramma, Groenbeleidsplan, Huisvestingsplan, Maat op Klimaat en Bestuursprogramma's en de daarin op te nemen strategische doelen.
- bevat een uit de lange termijn doelstellingen voortvloeiende overzicht van investeringsactiviteiten, waarbij de investeringen gekoppeld zijn aan (strategische) doelen;
- is richtinggevend aan de investeringsbeslissingen en prioriteiten van de organisatie voor de toekomst;

Strategische investeringen worden grofweg als volgt gekenmerkt:

- leveren een bijdrage aan een strategisch doel cq het verkleinen van doelgat (verschil tussen de op dat moment gerealiseerde doel en de daadwerkelijke realisatie);
- hebben een hoge maatschappelijke en/of organisatorisch impact/risico en/of;
- zijn bestuurlijke gevoelig;
- hebben een grote financiële impact.

Actuele ontwikkelstatus Strategische Investeringsagenda

Deze Strategische Investeringsagenda is de allereerste agenda. Dit betekent dat deze Strategische Investeringsagenda nog niet perfect is en dat de komende jaren verder wordt gewerkt aan het inhoudelijk, instrumentaal en procesmatig verbeteren van deze agenda om de VV steeds beter in positie te krijgen.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de context van het instrument Strategische Investeringsagenda in de bestuurlijke governance en in het huidige investeringsproces. Tevens is in dit hoofdstuk de betekenis van de labels 'strategisch' en 'niet-strategisch' geduid en is ingegaan op de rollen binnen het proces van de strategische investeringen. Het hoofdstuk sluit af met de onderdelen waarop de Strategische Investeringsagenda de komende tijd nog verder ontwikkeld gaat worden. In hoofdstuk 3 is de voorgestelde lijst van investeringen met het label 'strategisch' opgenomen en een opzet voor de bijbehorende 'agenda'. In het volgende hoofdstuk is de lijst met de investeringen opgenomen die niet het label 'strategisch' hebben. De bestuurlijke factsheets van de investeringen met het label 'strategisch' zijn opgenomen in de bijlage.

2. Het instrument

2.1 Context in de bestuurlijke governance

Om de Strategische Investeringsagenda als instrument in de juiste context te plaatsen is het van belang om onderscheid te maken tussen de volgende cycli in de bestuurlijke governance:

- De Beleidscyclus:

In de Beleidscyclus stelt de Verenigde Vergadering de strategische doelen in het Water- en Wegenbeheerprogramma, het Groenbeleidsplan, de Watervisie en andere bestuurlijke kaders vast met een planhorizon van 6 jaar of langer;

- De Bestuurscyclus:

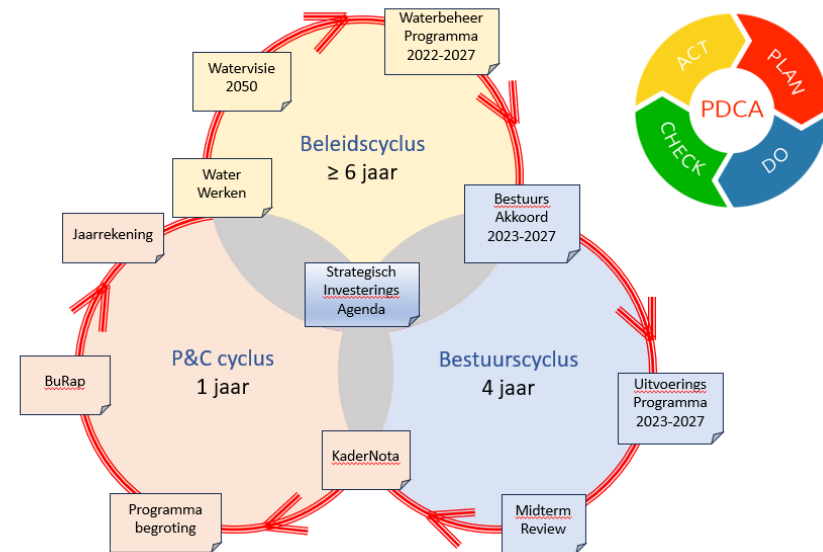
Binnen de Bestuurscyclus geeft de Verenigde Vergadering via het Bestuursprogramma '*Waterambities Verenigd*' richting en prioriteit aan de invulling van deze strategische doelen en de daarbij horende activiteiten/maatregelen. Dit is verder uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma van het college '*Samen ambities waarmaken*';

- De P&C cyclus:

Via de P&C-cyclus worden de maatregelen (o.a. via investeringen) in een bestuurlijk kader jaarlijks vastgelegd en gecontroleerd door de Verenigde Vergadering.

De Strategische Investeringsagenda heeft met al deze drie cycli te maken. Strategische investeringen worden in de Beleidscyclus **geboren**, in de Bestuurscyclus worden ze **geduid**, waarna ze in de P&C cyclus worden **geladen**. Dat betekent dat de informatie, die voor de VV relevant is om haar kaderstellende en controlerende rol in te kunnen vullen, verschilt van fase tot fase.

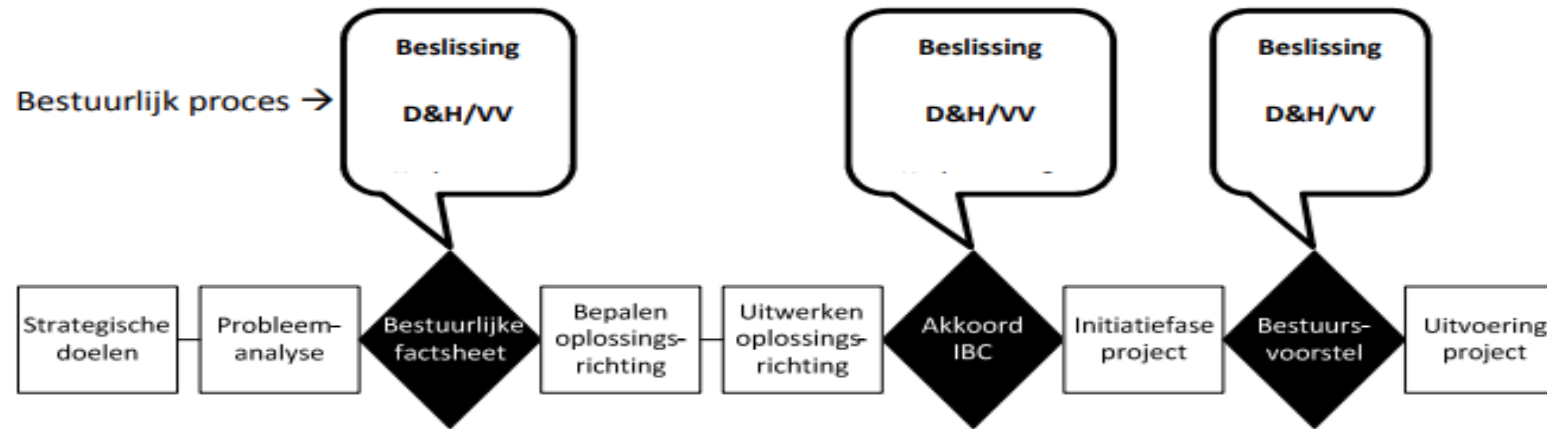
In de figuur hiernaast zijn deze drie cycli grafisch weergegeven met de belangrijkste documenten. Daarbij vormt het Bestuursakkoord de belangrijkste verbinding tussen de Beleidscyclus en de Bestuurscyclus. De Kadernota vormt de verbinding tussen de Bestuurscyclus en de P&C-cyclus, terwijl Waterwerken de verbinding vormt tussen de P&C-cyclus en de Beleidscyclus.

Figuur 1: De 3 cycli in de bestuurlijke governance

2.2 Context van het huidige investeringen proces

In 2018 heeft het college de 'werkwijze investeringskredieten' voor de organisatie vastgesteld (zie onderstaande figuur). Deze werkwijze vormt een goede aanzet voor de uitwerking van strategische investeringen, waarbij de Verenigde Vergadering beter wordt gefaciliteerd in haar kaderstellende en controlerende rol.

Figuur 2: Werkwijze investeringskredieten 2018

In de huidige Programmabegroting zijn investeringen opgenomen als 'potentieel', 'gepland' of 'lopend'. Conform de 'werkwijze investeringskredieten' wordt een investering 'potentieel' genoemd, als de probleemanalyse in een bestuurlijk vastgesteld factsheet is vastgelegd. Nadat de mogelijke oplossingsrichtingen in beeld zijn gebracht, wordt de voorkeursoplossingsrichting verder uitgewerkt en in een projectvoorstel of initiële business case (IBC) vastgesteld. Dan verandert de status in 'gepland'. Het bedrag en planning wordt dan aangepast in de Programmabegroting. Vervolgens wordt het bestuursvoorstel ter besluitvorming voorgelegd aan de VV om het investeringskrediet vrij te geven, of aan het College als ze daarvoor is gemandateerd. Daarmee verandert de status in 'lopend'.

Momenteel worden de bestuurlijke factsheets en de Projectvoorstellen door het College vastgesteld. De VV stelt ze wel impliciet vast als onderdeel van de Kadernota c.q. de Programmabegroting. Op basis van deze procesgang wordt de VV onvoldoende in de gelegenheid gesteld om het bestuurlijke debat op inhoud goed te voeren. Voor reguliere (vervangings)investeringen is deze werkwijze effectief en efficiënt, maar, zoals de RekenKamer ook in haar rapport heeft geconcludeerd, dat dit voor strategische investeringen onvoldoende recht doet aan de kaderstellende en controlerende rol van de Verenigde Vergadering.

Voor investeringen onderscheiden we dus vier statussen:

1. Nieuw: Met een (bestuurlijke) factsheet wordt in de P&C cyclus een nieuwe investering opgevoerd, waarna deze met de vaststelling van de begroting de status potentieel krijgt.
2. Potentieel: Deze fase eindigt met een IBC/projectvoorstel vastgesteld door D&H. Het projectvoorstel omvat de voorkeursvariant, het geraamde investeringsbedrag met 75% marge en het geplande jaar van aanvang en realisatie.
3. Gepland: Deze fase eindigt met een kredietvoorstel aan het bestuur.
4. Lopend: Deze fase eindigt met het afsluiten van het project, waarna de afschrijvingstermijn begint.

In de afgelopen 6 jaar is op een aantal momenten besloten om voor bepaalde situaties af te wijken van bovenstaand proces. Zo worden voor vervangingsinvesteringen geen projectvoorstellen geschreven en slaan deze de fase gepland over. Aan de hand van de ontwikkeling van de Strategische Investeringsagenda zullen de verschillende 'smaakjes' die ontstaan (zijn) explicieter geduid worden.

2.3 Betekenis van het label 'strategisch'

Allereerst...

Zonder strategisch doel, geen strategische investering... Het is belangrijk dat er in het bepalen van de doelen van het waterschap al duiding komt op het begrip strategisch. De verankering hiervan dient plaats te vinden in de beleidscyclus via onder andere het water- en wegenbeheerprogramma. Op dit moment zijn de doelen uit het huidige WBP nog niet gelabeld als strategisch c.q. niet-strategisch.

Wat betekent dit?

Wanneer een investering door de Verenigde Vergadering als strategisch wordt gelabeld, wordt een afwijkend regime (ten opzichte van de reguliere investeringsproces) voor het ambtelijk-bestuurlijke besluitvormingsproces en informatievoorziening gevolgd in de ontwikkeling van de investering. Bij elk bestuurlijk moment wordt bekeken of de investering nog het label 'strategisch' behoudt. Zo krijgt de Verenigde Vergadering bij strategische investeringen nadrukkelijk een explicietere rol in het vaststellen van de oplossingsrichtingen en te hanteren kaders voor de variantkeuze van een strategische investering. Wanneer de oplossingsrichtingen blijven leiden tot een strategische investering wordt ook de voorkeursvariant aan de VV voorgelegd. Waarna bij een strategische investering de kredietaanvraag bij de VV wordt gedaan. Gedurende de hele looptijd van een investering zal de informatievoorziening samenhangender en explicieter gaan over de mate waarin de beoogde (strategische) doelstellingen zullen worden gerealiseerd en welke bestuurlijke risico's er te mitigeren zijn.

Criteria voor strategische investeringen

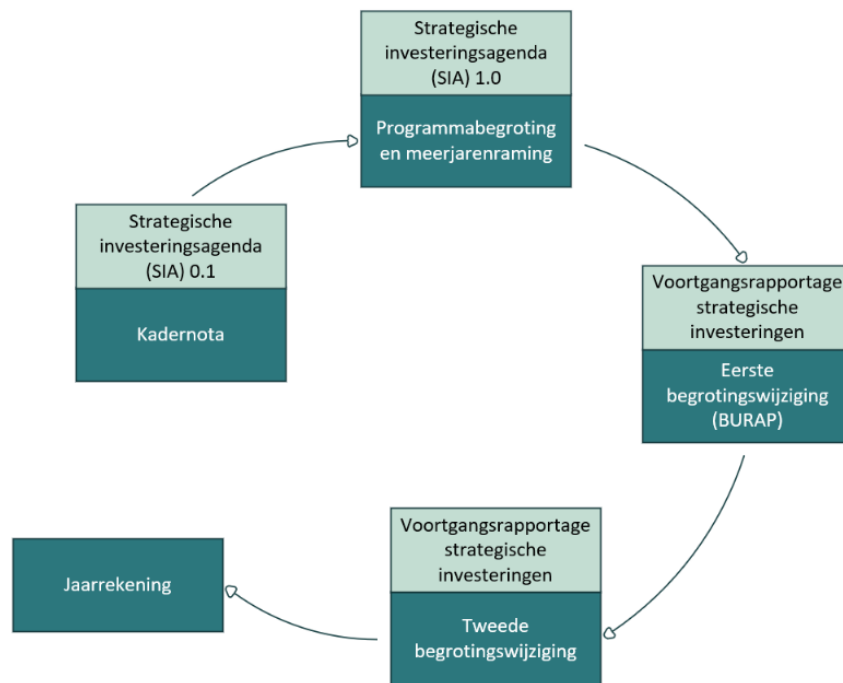
De volgende criteria worden gehanteerd bij het aanmerken van een strategische investering:

- Doelrealisatie: de investering draagt bij aan het realiseren van 1 of meerdere strategische doelen;
- Programmatische schaalgrootte: het investeringsproject is van groot belang voor het hele programma of overstijgt dat zelfs;
- Meerjarige ontwikkelingen: het investeringsproject heeft een doorlooptijd van meerdere jaren, meestal tot in de volgende bestuursperioden;
- Maatschappelijke impact: de projectinvestering heeft een grote maatschappelijke impact. Dit kan op meerdere stakeholders betrekking hebben of een grote impact op 1 in het bijzonder;
- Organisatorische impact: de organisatorische impact van het project(resultaat) is groot, en raakt meerdere afdelingen;
- Risicoprofiel: Het (bestuurlijk) risicoprofiel is groot, waarbij niet alleen gekeken wordt naar technische aspecten, maar ook naar andere aspecten zoals imago en/of klimaat en het niet halen van vastgestelde doelstellingen. Hier ligt een relatie met de Bedrijfswaardenmatrix;
- Bestuurlijke gevoeligheid: mede op basis van het maatschappelijke impact en het bestuurlijk risicoprofiel is de bestuurlijke gevoeligheid groot;
- Financiële impact: samenhangend met de schaalgrootte en organisatorische impact dient ook de financiële impact van de projectinvestering groot te zijn.

Een investering hoeft niet aan alle criteria te voldoen om strategisch te kunnen zijn.

Informatievoorziening

De informatievoorziening over de voortgang van de strategische investeringen zal worden gekoppeld aan de P&C producten, oftewel de 1^e en 2^e begrotingswijziging. Er zal op een gestructureerde en gecompriëerde wijze worden gerapporteerd over de voortgang op het vlak van scope, tijd, geld en risico's. Voor de planning zal per strategische investering worden aangegeven welk eerstvolgende bestuurlijk VV-moment is.

Figuur 3: Koppeling van de Strategische Investeringsagenda met de P&C-momenten

2.4 Betekenis van het label 'niet-strategisch'

Kader

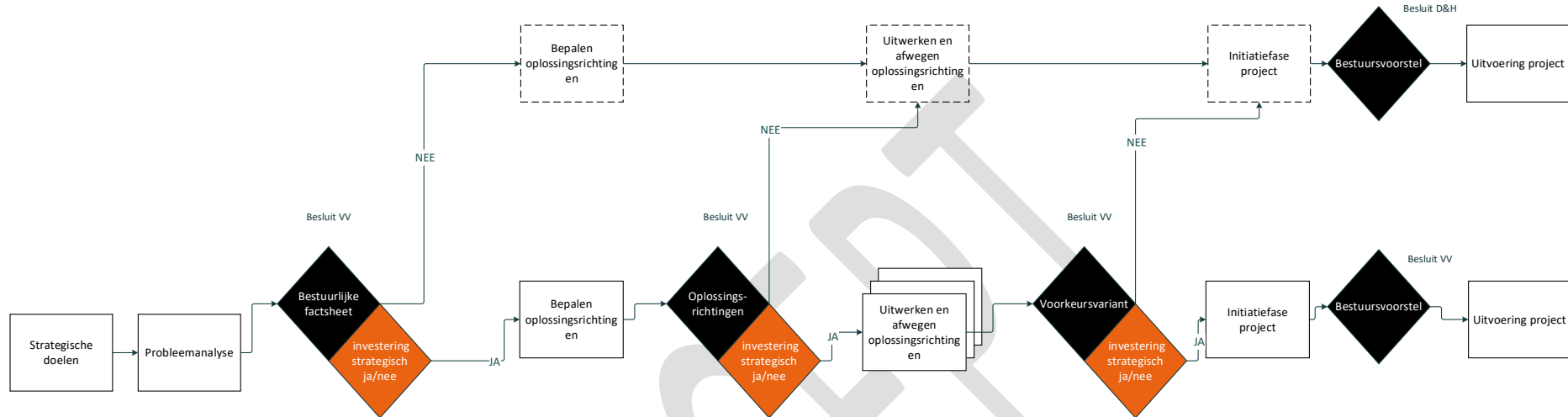
Het werken met strategische investeringen brengt focus, verdieping en bestuurskracht voor de Verenigde Vergadering op die investeringen waarvan men heeft vastgesteld dat ze strategisch voor het waterschap zijn. Die aandacht vergt bestuurlijke inspanning, het vastpakken van het nieuwe en dus ook (durven) loslaten van investeringen waarvan collectief besloten is dat ze niet strategisch zijn. In de kern hanteert het ambtelijk apparaat het volgende kader om een investering als 'niet-strategisch' te duiden:

1. Investerings die een financiële bijdrage behelzen aan derden (bv andere overheden);
2. Investerings ten behoeve van vervanging van (delen van) assets;
3. Investerings door de VV als niet meer strategisch zijn aangemerkt als gevolg van het overgaan naar een andere fase c.q. op basis van een nadere uitwerking van de investering;
4. Investerings op basis van het vastgestelde afwegingskader (zie paragraaf 2.3) als niet-strategisch zijn aangemerkt door de VV.

Wat betekent het?

De niet-strategische investeringen zullen ook het reguliere investerings- en P&C-proces doorlopen. De informatie over de voortgang van deze projecten zullen via bestaande P&C-momenten (BURAP, begrotingswijzigingen) plaatsvinden en beperkter van aard zijn. In deze producten worden alleen eventuele afwijkingen op scope, tijd en geld vermeld.

De VV zal enkel voor de *strategische* investeringen het krediet vrijmaken, voor de niet-strategische investeringen wordt het College hiervoor gemandateerd, mits dit past binnen de vastgestelde begroting. Gezien het budgetrecht van de VV zullen afwijkingen op het krediet moeten worden voorgelegd aan de VV.

Figuur 4: Voorstel nieuw proces voor de (strategische) investeringen

2.5 Proces en rollen

In algemene zin stuurt de Verenigde Vergadering op strategisch niveau via haar kaderstellende rol, houdt zij toezicht via haar controlerende rol, heeft zij het budgetrecht en beoefent zij in algemene zin de volksvertegenwoordigende rol.

De VV verhoudt zich vanuit deze formele rol ook tot de besluitvormingsmomenten in het proces van en in de Strategische Investeringsagenda, te weten:

1. Opvoeren: Bepalen, duiden, identificeren, vaststellen/actualiseren van (de lijst van) strategische investeringen;

In de Programmabegroting wordt per programma een korte toelichting gegeven op de strategische investeringen. In de vertrouwelijke bijlage wordt inzicht gegeven in de omvang en planning van elke strategische investering. Voor alle nieuwe strategische investeringen worden bestuurlijke factsheets opgesteld, die jaarlijks ter kennisname bij de kadernota worden gevoegd.

- Rol van het ambtelijk apparaat: het voorbereiden van nieuwe investeringen (op basis van de bedrijfswaardenmatrix en nieuw beleid) en het doen van voorstellen aan het bestuur welke investeringen strategisch en niet-strategisch zijn;
- Rol van het College van Dijkgraaf en Heemraden: het voorleggen van de nieuwe investeringen aan de VV: strategisch en niet-strategisch;
- Rol van de Verenigde Vergadering: het vaststellen/besluiten welke investeringen strategisch en niet-strategisch zijn.

2. Programmeren en prioriteren van strategische investeringen;

Door de strategische investeringen op te nemen en te clusteren in de Strategische Investeringsagenda kan de bestuurlijke informatie over het beoogd resultaat, de kosten en de risico's toegesneden worden op de kaderstellende en controlerende rol van de Verenigde Vergadering. De Strategische Investeringsagenda wordt jaarlijks geactualiseerd, op het gebied van planning en kosten. Programmeren en prioriteren van de strategische investeringen gebeurt bij de begroting. De Strategische Investeringsagenda is daarmee een dynamisch instrument.

Er wordt voorafgaand aan de begroting inzichtelijk gemaakt en voorgesteld:

1. Welke projecten op de Strategisch Investeringsagenda (blijven) staan;
2. Welke nieuwe projecten toegevoegd worden omdat ze voldoen aan de criteria;
3. Indien nodig wordt de prioriteringsvolgorde van de strategische investeringen bepaald;
4. Welke projecten afgevoerd worden omdat ze in het afgelopen jaar in uitvoering zijn gegaan en krediet is beschikbaar gesteld door de VV.

Rol van het ambtelijk apparaat:

Rol van het College van Dijkgraaf en Heemraden:

Rol van de Verenigde Vergadering:

<De rollen dienen de komende periode verder te worden uitgewerkt met de Denktank>

3. (Strategisch) Sturen - kaderstellen: Vaststellen van de oplossingsrichtingen en te hanteren kaders voor de variantkeuze van een strategische investering;

De strategische investeringen worden verder bestudeerd, waarbij eerst de oplossingsrichtingen worden bepaald, uitgewerkt en afgewogen. Uiteindelijk leidt dit tot de gewenste variantkeuze.

Rol van het ambtelijk apparaat

Rol van het College van Dijkgraaf en Heemraden

Rol van de Verenigde Vergadering

<De rollen dienen de komende periode verder te worden uitgewerkt met de Denktank>

4. Controleren: Monitoren en bijsturen op geld, planning en risico's vanuit de controlerende en volks vertegenwoordigende rol.

Onderdeel van de Strategische Investeringsagenda is de verbijzonderde informatievoorziening t.a.v. de strategische investeringen. Bij de voortgangsbeschrijving van de strategische investeringen wordt aandacht besteed aan:

- De omschrijving van het project, het resultaat en de scope;
- De bijdrage aan strategische doelen;
- De voortgang van het project: wat is er gebeurd, wat gaat er nog gebeuren?
- De planning, met daarbij extra aandacht voor bestuurlijke mijlpalen;
- De financiën, waarbij zowel aandacht is voor de omvang van de investering als voor de bandbreedte van de onzekerheden;
- De belangrijkste stakeholders en de wijze waarop in communicatie en informatie wordt voorzien;
- De (bestuurlijke) risico's en onzekerheden met bijbehorende beheersmaatregelen.

De vorm en diepgang van de voortgangsrapportage wordt de komende maanden verder uitgewerkt door de Denktank. Het voorstel is dit te beperken tot maximaal 1 a4-tje per strategische investering.

Rol van het ambtelijk apparaat:

Rol van het College van Dijkgraaf en Heemraden:

Rol van de Verenigde Vergadering:

<De rollen dienen de komende periode verder te worden uitgewerkt met de Denktank>

2.6 Doorontwikkeling van het instrument Strategische Investeringsagenda

Bij de begrotingsbehandeling van 2026 zal de eerste Strategische Investeringsagenda worden vastgesteld, om daarna jaarlijks te worden geactualiseerd met het aanvullen en afvoeren van strategische investeringen. Het instrument Strategische Investeringsagenda zal de komende jaren nog verder moeten worden ontwikkeld.

Op korte termijn (2025/2026)

- De wijze van het bepalen welke investeringen strategisch zijn en welke niet, zoals benoemd in hoofdstuk 3 in het proces van de Kadernota 2026 (Q2-2025). Bijzonder aandacht is de benaming van de investeringen, zodat het duidelijk is wat het project behelst;
- De wijze van het laden en agenderen van de strategische investeringen in het proces van de Programmabegroting 2026 (Q4-2025);
- De nieuwe wijze van sturen en controleren door de VV (vanaf 2026) met een overgangsperiode voor de alle huidige investeringen in achtneming.

Op middellange termijn (2026 ev.)

Doorontwikkelen van de Strategische Investeringsagenda op inhoud en proces:

- Het vaststellen van strategische doelen en het koppelen van investeringen aan deze strategische doelen (vanaf herziening WBP);
- Het verbeteren van meerjarig inzicht strategische investeringen met doorkijk tot 2050 op het vlak van planning en kosten;
- Het doorontwikkelen van Assetmanagement: beter vooruitkijken op doelbereik, geld, tijd en risico's.

3. Strategische investeringen

De Denktank heeft alle investeringen uit het meerjarenraming 2026-2029 uit de Programmabegroting 2025 getoetst aan de criteria voor strategische investeringen (zie paragraaf 2.3). Grofweg kunnen bij investeringen verschillende typen projecten worden onderscheiden:

- Nieuwbouw/vernieuwing
- Renovatie/optimalisatie
- Vervangingsinvesteringen/aanschaf
- Bijdrage aan investeringen van derden

peildatum : 1 maart 2025

Programma	Projectnaam	Omschrijving	Status	Rol VV	Volgend bestuurlijk moment VV
Waterveiligheid	Dijkversterking 20-2 Brielse Maasdijk	Normtraject 20_2 ligt aan de noordkant van Voorne-Putten. Het traject is opgenomen in het HWBP-programma en zal versterkt worden om te voldoen aan de wettelijke norm in 2050.	NIEUW	opvoeren/agenderen	opnemen in Strategische Investeringsagenda
Voldoende en Schoon Water	Realisatie Nieuwbouw Oude-Tonge	Nieuwbouw van de werf met steunpuntfunctie voor het waterschap op Goeree-Overflakkee. Door het aflopen van het huurcontract van het steunpunt op Stellendam zijn er onvoldoende werkplekken op het eiland Goeree-Overflakkee. Daarnaast is de technische staat van de loodsen op de werf Oude-Tonge slecht door verzakking van de fundering. In het kader van efficiëntie en verbetering van de samenwerking is ervoor gekozen een nieuwe werf met steunpuntfunctie te realiseren.	POTENTIEEL	sturen/kaderstellen	beschikbaar stellen krediet
Voldoende en Schoon Water	Realisatie Nieuwbouw De Klomp	Nieuwbouw van de werf met steunpuntfunctie voor het waterschap op Voorne-Putten. Als gevolg van diverse veiligheidsrisico's is de oude werf te Vierpolders eind 2021 buiten gebruik gesteld en wordt momenteel gebruik gemaakt van tijdelijke huisvesting. Om de continuïteit van de maatschappelijke taak te waarborgen en een veilige werkomgeving te bieden aan de medewerkers wordt een nieuwe werf met steunpuntfunctie gerealiseerd.	POTENTIEEL	sturen/kaderstellen	beschikbaar stellen krediet
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Eiland IJsselmonde NO	De watergebiedsplannen hebben als doel om integraal de doelen per gebied realiseren. Bij het opvoeren van de investering per watergebiedsplan is de opgave in het betreffende gebied nog niet bekend. Daarom wordt een	POTENTIEEL	sturen/kaderstellen	vaststellen voorkeursvariant
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Pernis		POTENTIEEL	sturen/kaderstellen	beschikbaar stellen krediet

Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Eiland IJsselmonde Breeman	standaard investeringsbedrag opgenomen, gebaseerd op de geschatte totale opgave voor de Kaderrichtlijn Water en de Wateropgave Normering wateroverlast zoals die bij de vaststelling van de VV zijn opgenomen. In de eerste twee fasen van ieder watergebiedsplan wordt het doelgat bepaald voor dat specifieke gebied. Bij het opstellen van een watergebiedsplan wordt echter breder gekeken naar de opgave dan alleen de Kaderrichtlijn Water en de Wateropgave Normering wateroverlast. Mede daarom is met de opgave zoals voor de eerste watergebiedsplannen groter dan voorzien, wat uiteraard ook leidt tot hogere kosten. Nu het inzicht in de opgaven met ieder watergebiedsplan toeneemt en de kostenramingen worden aangescherpt, is de verwachting dat deze trend voor alle watergebiedsplannen geldt.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	beschikbaar stellen krediet
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Goeree West		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	beschikbaar stellen krediet
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Flakkee Midden		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen voorkeursvariant
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Oudeland & Binnenmaas		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	beschikbaar stellen krediet
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Dordrecht Centraal		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Hoeksche Waard Zuid		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Dordrecht Stad		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Dordrecht Biesbosch		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Voorne Oost		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Goeree Oost		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Flakkee West		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Hoeksche Waard Oost		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan IJsselmonde Noord West		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Voorne West		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Zuiderdiep		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Hoeksche Waard Midden		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Heinenoord Puttershoek		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Rozenburg		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan IJsselmonde West		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan IJsselmonde Zuid Oost		POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen oplossingsrichtingen

Voldoende en Schoon Water	Vismigratieroutes	In het vastgestelde vismigratieplan is een vijftal vismigratieroutes benoemd die in 2027 gerealiseerd moeten zijn. Met het vaststellen van het vismigratieplan is ook het bedrag opgenomen dat wordt toegekend voor het realiseren van deze routes. De vismigratieroutes zullen zo veel mogelijk worden uitgevoerd als onderdeel van de watergebiedsplannen.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen voorkeursvariant (grotendeels als onderdeel watergebiedsplannen)
Voldoende en Schoon Water	Vismigratieroutes realisatie na 2027	In het vastgestelde vismigratieplan is een tweetal vismigratieroutes benoemd die complex van aard zijn en die na 2027 gerealiseerd moeten worden, waarbij de planstudie al wel voor 2027 gestart moet zijn.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen voorkeursvariant
Waterketen	Slibgisting rwzi Dordrecht	Vanuit de bestuurlijk vastgestelde slibstrategie is naar voren gekomen dat er wordt overgegaan op centrale vergisting op Dordrecht. De nieuwe gistingsinstallatie gaat al het nog niet vergiste slib van WSHD (slib van rwzi Dordrecht en 15 andere rwzi's) behandelen. Met deze investering kan WSHD invulling geven aan maximale slibreductie, maximale groengasproductie, kostenbesparing en duurzaamheidsdoelstellingen (zoals energie- en CO2-reductie) zoals opgenomen in het Waterbeheerprogramma en Agenda Duurzaam.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	Beschikbaar stellen krediet
Waterketen	Slibstrategie- ombouw sliblijnen rwzi's buitengebieden	Veel sliblijnen naderen of zijn einde technische levensduur. Vanuit de bestuurlijk vastgestelde slibstrategie is naar voren gekomen dat er wordt overgegaan op centrale ontwatering en vergisting op rwzi Dordrecht. Naast het slib van Dordrecht, zal ook het slib van 15 andere rwzi's (buitengebieden) worden vergist en ontwaterd op rwzi Dordrecht. Om het slib naar Dordrecht te transporteren zijn aanpassingen nodig in de sliblijnen op de 15 rwzi's. Door de toch al autonoom benodigde levensduur investeringen kan synergievoordeel behaald worden.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	Beschikbaar stellen krediet

Waterketen	Sliblijn rwzi Dordrecht	De gehele slibontwateringslijn Dordrecht, inclusief alle bijbehorende voorzieningen, dateert van begin jaren '90 en is einde technische levensduur. Vanuit de bestuurlijk vastgestelde slibstrategie is naar voren gekomen dat er over gegaan wordt op centrale ontwatering (en vergisting) op Dordrecht. Op rwzi Dordrecht gaat naast het slib van Dordrecht ook het slib van 15 andere rwzi's ontwaterd worden. Om de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van de slibverwerking te borgen en invulling te geven aan de centrale ontwatering dient de sliblijn van rwzi Dordrecht vernieuwd te worden.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	Beschikbaar stellen krediet
Waterketen	ALM Spijkenisse fase 2	In de door de VV vastgestelde ALM-voorkeursvariant voor de zuiveringskring Spijkenisse, zijn maatregelen opgenomen die buiten scope van het nu in voorbereiding zijnde investeringsprogramma (fase 1) vallen. Om een duidelijker onderscheid aan te brengen qua scope en fasering zijn betreffende maatregelen als losse en nieuwe investering opgevoerd (fase 2) en buiten de planperiode geplaatst. Programmering en uitvoering van een opgave met onderhavige omvang is een continu proces en zal de komende jaren dan ook doorlopend geactualiseerd en bijgesteld worden in de planning & control (P&C) -cyclus.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	Beschikbaar stellen krediet
Waterketen	ALM Goeree-Overflakkee fase 2	In de door de VV vastgestelde ALM-voorkeursvariant voor de zuiveringskring Goeree-Overflakkee, zijn maatregelen opgenomen die buiten scope van het nu in voorbereiding zijnde investeringsprogramma (fase 1) vallen. Om een duidelijker onderscheid aan te brengen qua scope en fasering zijn betreffende maatregelen als losse en nieuwe investering opgevoerd (fase 2) en buiten de planperiode geplaatst. Programmering en uitvoering van een opgave met onderhavige omvang is een continu proces en zal de komende jaren dan ook doorlopend geactualiseerd en bijgesteld worden in de planning & control (P&C) -cyclus.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	Beschikbaar stellen krediet
Waterketen	ALM Dokhaven	Op basis van de door de VV vastgestelde ALM-voorkeursvariant wordt de meerjarenprogrammering voor de zuiveringskring Dokhaven opgesteld. Programmering en uitvoering van deze opgave is een continu proces en zal de komende jaren dan ook doorlopend geactualiseerd en bijgesteld worden in de P&C-cyclus.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen voorkeursvariant

Waterketen	ALM Dordrecht	Op basis van de door de VV vastgestelde ALM-voorkeursvariant wordt de meerjarenprogrammering voor de zuiveringskring Dordrecht opgesteld. Programmering en uitvoering van deze opgave is een continu proces en zal de komende jaren dan ook doorlopend geactualiseerd en bijgesteld worden in de P&C-cyclus.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	Beschikbaar stellen krediet
Waterketen	ALM Heenvliet	Op basis van de door de VV vastgestelde ALM-voorkeursvariant wordt de meerjarenprogrammering voor de zuiveringskring Heenvliet opgesteld. Programmering en uitvoering van deze opgave is een continu proces en zal de komende jaren dan ook doorlopend geactualiseerd en bijgesteld worden in de P&C-cyclus.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	Beschikbaar stellen krediet
Waterketen	ALM Hellevoetsluis	Op basis van de door de VV vastgestelde ALM-voorkeursvariant wordt de meerjarenprogrammering voor de zuiveringskring Hellevoetsluis opgesteld. Programmering en uitvoering van deze opgave is een continu proces en zal de komende jaren dan ook doorlopend geactualiseerd en bijgesteld worden in de P&C-cyclus.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	Beschikbaar stellen krediet
Waterveiligheid	Digital Twin	Goede en betrouwbare gegevens en informatie over waterkeringen liggen aan de basis van de primaire processen die de waterveiligheid borgen. Door het ontwikkelen van een 'Digital Twin' van de waterkeringen wordt alle kennis van de waterkeringen gebundeld. De Digital Twin is een virtuele ofwel digitale versie van elke beheerobject die toegang geeft tot alle informatie van het object in het Beheerregister. De Digital Twin biedt mogelijkheden om terug te kijken in de tijd en voorspellingen te kunnen maken over hoe het object zal reageren in bijvoorbeeld verschillende klimaatscenario's zoals extreem hoogwater of droogte. WSHD krijgt hierdoor meer inzicht in de gedragingen van de waterkeringen.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen voorkeursvariant
Waterveiligheid	VLRT-4 - Normtraject nr. 20-3	Normtraject 20_3 ligt aan de oostkant van Voorne-Putten. Het traject is opgenomen in het HWBP-programma en zal versterkt worden om te voldoen aan de wettelijke norm in 2050.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	vaststellen voorkeursvariant

Waterveiligheid	Dijkversterking 17-3 Oostmolendijk Ringdijk HWBP	Normtraject 17-3 (de primaire waterkeringen Oostdijk-Ringdijk-Donkerslootsedijk-Oostmolendijk) ligt aan de noordoostkant van IJsselmonde. In de 1e beoordelingsronde is dit traject afgekeurd (categorie D.). Het traject is daarom opgenomen in het HWBP-programma en zal versterkt moeten gaan worden om te voldoen aan de wettelijke norm in 2050.	POTENTIEEL	sturen/ kaderstellen	beschikbaar stellen krediet
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Hoeksche W. Zuid-West	Zie toelichting bij de overige watergebiedsplannen	GEPLAND	sturen/ kaderstellen	beschikbaar stellen krediet
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Putten		GEPLAND	sturen/ kaderstellen	beschikbaar stellen krediet
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Flakkee Oosthoek		GEPLAND	sturen/ kaderstellen	beschikbaar stellen krediet
Waterketen	ALM Sluisjesdijk 2.0	In de voorbereidingsfase wordt nu afrondend gewerkt aan een integraal Voor Ontwerp voor Sluisjesdijk totaal. Aansluitend zal in de ontwerpfase ook in samenwerking met de bouwpartner het ontwerp verder worden uitgewerkt ten behoeve van de krediet aanvraag.	GEPLAND	sturen/ kaderstellen	beschikbaar stellen krediet
Voldoende en Schoon Water	Grondverwerving Watergebiedsplannen	Krediet voor de aankoop van grond vooruitlopend op de watergebiedsplannen.	LOPEND	monitoren	geen
Waterketen	ALM Sluisjesdijk 2.0: ontwerpfase	Vorbereidingskrediet t.b.v. ALM Sluisjesdijk	LOPEND	monitoren	geen
Waterketen	Vervanging-modernisering TA Waterketen	Het project heeft als doel het vernieuwen van de PLC hardware en moderniseren van de software op de RWZI's en RG's	LOPEND	monitoren	geen
Waterketen	Online meters waterlijn rwzi's	Toepassing van online-meters in het zuiveringsproces is onderdeel van het toekomst gereed maken van de rwzi's. Met deze meetinstrumenten is het mogelijk de bedrijfsvoering van de rwzi's op afstand te doen.	LOPEND	monitoren	geen
Waterketen	ALM Goeree Overflakkee-Spijkenisse: ontwerpfase	Vorbereidingskrediet t.b.v. ALM Goeree Overflakkee-Spijkenisse	LOPEND	monitoren	geen

Waterketen	ALM Goeree Overflakkee fase 1	Op basis van de door de VV vastgestelde ALM-voorkeursvariant is de meerjarenprogrammering voor de zuiveringskring Goeree-Overflakkee opgesteld. Programmering en uitvoering van deze opgave is een continu proces en zal de komende jaren dan ook doorlopend geactualiseerd en bijgesteld worden in de P&C-cyclus. Daarnaast zijn de voorbereidingen gestart en is ten behoeve van de voorbereidingen het krediet 7304100171 ALM Goeree Overflakkee-Spijkenisse toegekend.	LOPEND	monitoren	geen
Waterketen	ALM Spijkenisse fase 1	Op basis van de door de VV vastgestelde ALM-voorkeursvariant is de meerjarenprogrammering voor de zuiveringskring Spijkenisse opgesteld. Programmering en uitvoering van deze opgave is een continu proces en zal de komende jaren dan ook doorlopend geactualiseerd en bijgesteld worden in de planning & control (P&C) -cyclus. Daarnaast zijn de voorbereidingen gestart en is ten behoeve van de voorbereidingen het krediet 7304100171 ALM Goeree Overflakkee-Spijkenisse toegekend.	LOPEND	monitoren	geen
Waterveiligheid	Realisatie Zettingsvloeiing-3T	In de verlengde 3e toetsronde in 2013 bleek ca. 7 km van de primaire waterkering niet te voldoen aan de wettelijke voorschriften behorende bij het faalmechanisme zettingsvloeiing. Dit heeft geleid tot het HWBP-project 16E: 'Zettingsvloeiing V3T'.	LOPEND	monitoren	geen

4. Niet-strategische investeringen

Hieronder is de lijst opgenomen met de investeringen die op basis van de criteria niet het label 'strategisch' hebben gekregen. De reden waarom deze niet als strategisch beoordeeld zijn is hierin opgenomen.

Concreet op peildatum : 1 maart 2025

Programma	Projectnaam	Status	Bruto investering	Reden
Waterketen	Verkennen optimaliseren regeling slibretourpompen Dokhaven	NIEUW	■	optimalisatie
Waterketen	Aanpassen sliblijn Oostvoorne	NIEUW	■	optimalisatie
Waterketen	Plaatsen buffervoorziening rwzi Hoogvliet	NIEUW	■	optimalisatie
Waterketen	Vervangingsinvesteringen 2030	NIEUW	■	vervanging
Voldoende en Schoon Water	Vergroten bedrijfszekerheid gemaal Gorzeman	NIEUW	■	optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Vervangen beschoeiingen 2026	NIEUW	■	vervanging
Voldoende en Schoon Water	Renovatie gemaal 't Zand	NIEUW	■	renovatie
Voldoende en Schoon Water	Renovatie gemaal Molenpolder	NIEUW	■	renovatie
Wegen	Vervangingsinvesteringen Wegen 2030	NIEUW	■	vervanging
Wegen	Vervangingsinvestering materieel gladheidsbestrijding 2030	NIEUW	■	vervanging
Wegen	Vervangingsinvestering kunstwerken 2030	NIEUW	■	vervanging
Wegen	Herplantplicht plantseizoen 2030-2031	NIEUW	■	vervanging
Bestuur en Organisatie	Vervangingsinvesteringen ICT Middelen 2025	POTENTIEEL	■	vervanging
Bestuur en Organisatie	Vervangingsinvesteringen ICT Middelen 2026	POTENTIEEL	■	vervanging
Bestuur en Organisatie	Vervangingsinvesteringen ICT Middelen 2027	POTENTIEEL	■	vervanging
Voldoende en Schoon Water	Invulling wateropgave ZW	POTENTIEEL	■	optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Wateropgave O-N Reijerwaard	POTENTIEEL	■	optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Zonnestuwen Vervanging energievoorziening	POTENTIEEL	■	vervanging
Voldoende en Schoon Water	Automatiseren inlaten - WSHD-breed	POTENTIEEL	■	optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Gemaal Noordermeer	POTENTIEEL	■	optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Gemaal Sint Anthonypolder (03346GM)	POTENTIEEL	■	optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Gemaal Volharding (11019GM)	POTENTIEEL	■	optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Herziening Meetnet	POTENTIEEL	■	optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	NBWS-BOS fase 2	POTENTIEEL	■	optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	NBWS-TA - 3 kunstwerken	POTENTIEEL	■	optimalisatie

Voldoende en Schoon Water	Noodmiddelen - leidingwerk en aansluitmiddelen	POTENTIEEL		renovatie
Voldoende en Schoon Water	Persleiding gemaal Brienenoord	POTENTIEEL		renovatie
Voldoende en Schoon Water	Renovatie gemaal de Eendragt	POTENTIEEL		renovatie
Voldoende en Schoon Water	Renovatie Gemaal de Haas van Dorsser	POTENTIEEL		renovatie
Voldoende en Schoon Water	Renovatie Gemaal Rozenburg	POTENTIEEL		renovatie
Voldoende en Schoon Water	Renovatie Gemaal Weijerse	POTENTIEEL		renovatie
Voldoende en Schoon Water	Renovatie inlaat Steenplaats Oude Haven	POTENTIEEL		renovatie
Voldoende en Schoon Water	Uitvoering Versterking Schutsluis Strijensas	POTENTIEEL		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Vervanging duikers 2026	POTENTIEEL		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Vervanging stuwen 2026	POTENTIEEL		vervanging
Waterketen	Vervangingsinvesteringen Waterketen 2024	POTENTIEEL		vervanging
Waterketen	Bijdrage Rioolgemaal Stadspolders	POTENTIEEL		bijdrage derden
Waterketen	Renovatie Rioolgemaal Nieuwendijk	POTENTIEEL		renovatie
Waterketen	Bijdrage Rioolgemaal Montessorilaan	POTENTIEEL		bijdrage derden
Waterketen	Online meters rwzi Dokhaven fase 2	POTENTIEEL		optimalisatie
Waterketen	Vervangingsinvesteringen Waterketen 2025	POTENTIEEL		vervanging
Waterketen	Vervangingsinvesteringen Waterketen 2026	POTENTIEEL		vervanging
Waterketen	Vervangingsinvesteringen Waterketen 2028	POTENTIEEL		vervanging
Waterketen	Vervangingsinvesteringen Waterketen 2027	POTENTIEEL		vervanging
Waterketen	Vervangingsinvesteringen Waterketen 2029	POTENTIEEL		vervanging
Waterveiligheid	Vervanging beschoeiing Kanaal door Voorne	POTENTIEEL		vervanging
Waterveiligheid	Duikersluis Lorregat betonconstructie	POTENTIEEL		vervanging
Waterveiligheid	Preventieve maatregelen graverijschade bevers	POTENTIEEL		vervanging
Waterveiligheid	Versterking regionale keringen nav 2e toetsronde	POTENTIEEL		optimalisatie
Wegen	Vervanging verkeersregelininstallaties	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Aanpak ontsluiting Zuid-West Hoekse Waard	POTENTIEEL		optimalisatie
Wegen	Aanpak Trambaanpad	POTENTIEEL		optimalisatie
Wegen	Fietsvoorziening Molendijk-Steegjesdk	POTENTIEEL		optimalisatie
Wegen	IJsselmondserandweg / van Hofstraat	POTENTIEEL		optimalisatie
Wegen	Metropolitane fietsroute Dordrecht - Rotterdam	POTENTIEEL		optimalisatie
Wegen	Bermen 2025	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Bermen 2026	POTENTIEEL		vervanging

Wegen	Bermen 2027	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Beschoeiingen Wegen 2025	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Groot onderhoud wegen jaarschijf 2025	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Groot onderhoud wegen jaarschijf 2026	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Groot onderhoud wegen jaarschijf 2027	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Groot onderhoud wegen jaarschijf 2028	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Groot onderhoud wegen jaarschijf 2029	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Herplantplicht plantseizoen 2026-2027	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Herplantplicht plantseizoen 2027-2028	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Herplantplicht plantseizoen 2028-2029	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Herplantplicht plantseizoen 2029-2030	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Optimalisatie Fietsnetwerk 2025	POTENTIEEL		vervanging
Wegen	Optimalisatie Fietsnetwerk 2026	POTENTIEEL		optimalisatie
Wegen	Optimalisatie Fietsnetwerk 2027	POTENTIEEL		optimalisatie
Wegen	Trajectaanpak Duurzaam Veilig 2026	POTENTIEEL		optimalisatie
Wegen	Trajectaanpak Duurzaam Veilig 2027	POTENTIEEL		optimalisatie
Wegen	Bijdrage ontsluiting N215 Nieuwe-Tonge	GEPLAND		bijdrage derden
Waterketen	Bijdrage renovatie persleiding Rioolgemaal Holwinde	GEPLAND		bijdrage derden
Bestuur en Organisatie	Verduurzamen & Functiewijziging vergaderlocatie	LOPEND		optimalisatie
Bestuur en Organisatie	Aankoop/ Vervanging groot materieel 2025	LOPEND		vervanging
Bestuur en Organisatie	Integrale veiligheidssignalering	LOPEND		optimalisatie
Bestuur en Organisatie	Aankoop/ Vervanging groot materieel 2026	LOPEND		vervanging
Bestuur en Organisatie	Aankoop/ Vervanging groot materieel 2027	LOPEND		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Risicokrediet Voldoende en Schoon Water	LOPEND		risicokrediet
Voldoende en Schoon Water	Gemaal Arnoldus Botbijnweg	LOPEND		renovatie
Voldoende en Schoon Water	Inlaatsluis Zuiderdiep	LOPEND		vervanging
Voldoende en Schoon Water	KRW maatregelen Kanaal door Voorne	LOPEND		optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Maatregelen Binnenbedijkte Maas	LOPEND		optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	NBW 2017-2027 Peilvak 17e Binnenmaas	LOPEND		optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Opslaglocaties duurzaamheid en veiligheid VPRBGO	LOPEND		optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Optimalisatie watersysteem Berkenrijs	LOPEND		optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Spinozapark fase 3	LOPEND		optimalisatie

Voldoende en Schoon Water	Spuisluis Zuiderdiep	LOPEND		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Verplaatsen Zonnestuw Lange Sluis (12305ST)	LOPEND		optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Vervanging beschoeiingen 2025	LOPEND		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Vervanging duiker Battenoordsedijk (1237DU)	LOPEND		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Vervanging Duikers 2025	LOPEND		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Vervanging FO's	LOPEND		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Vervanging gemaal het Dijkje	LOPEND		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Vervanging persleiding Nobelstraat OBL	LOPEND		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Vervanging Stuwen 2025	LOPEND		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Waterberging hart van Reyerood	LOPEND		optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Waterhuishoudingsplan Reservaat Oudeland van Stryen	LOPEND		optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	Waterkraan fase 2 Dordrecht	LOPEND		optimalisatie
Voldoende en Schoon Water	WGP HWZW - SOK Bijdrage Waterberging Nieuw-Beijerland	LOPEND		bijdrage derden
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan - Technische maatregelen & inlaat Wolvenpolder	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging aansluitingen + verzakt leidingwerk Dordrecht	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging luchtlijn+Roostergoedinst Zwijndrecht	LOPEND		vervanging
Wegen	Regiokrediet Hoeksche Waard 2024	LOPEND		vervanging
Wegen	Aanpak Korteweg	LOPEND		optimalisatie
Wegen	Regiokrediet Voorne-Putten 2024	LOPEND		vervanging
Waterketen	RWZI duurzaamheid en veiligheid VPRBGO	LOPEND		vervanging
Wegen	Regiokrediet IJsselmonde 2024	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging hoofdverdelers rwzi Dokhaven	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging Schakelruimte Sluisjesdijk	LOPEND		vervanging
Voldoende en Schoon Water	Veiligheid en duurzaamheidsaanpassingen werf Noorddijk en Hoekseweg	LOPEND		optimalisatie
Wegen	Buitenom H0172 vak 40, 45, 50	LOPEND		vervanging
Waterketen	Leidingwerk retourslibgemaal RWZI Hoogvliet	LOPEND		vervanging
Wegen	Regiokrediet Goeree-Overflakkee 2024	LOPEND		vervanging
Waterketen	Risicokrediet Waterketen	LOPEND		risicokrediet
Waterketen	Aanschaf centrifuges Sluisjesdijk	LOPEND		vervanging
Waterketen	Aanschaf meetapparatuur Lachgas	LOPEND		optimalisatie
Waterketen	Aanschaf spare part Roostergoedmachine gebiedsbreed	LOPEND		vervanging
Waterketen	Influentafsluiters LV Dokhaven	LOPEND		vervanging

Waterketen	Renovatie luchtlijn RWZI Hellevoetsluis	LOPEND		renovatie
Waterketen	Renovatie Rioolgemaal Boezemkade	LOPEND		renovatie
Waterketen	Renovatie Rioolgemaal Nieuweweg	LOPEND		renovatie
Waterketen	Renovatie Rioolgemaal Oosterse Gorzen	LOPEND		renovatie
Waterketen	Renovatie Rioolgemaal PR. Irenestraat	LOPEND		renovatie
Waterketen	Renovatie Rioolgemaal Rockanje	LOPEND		renovatie
Waterketen	Renovatie voorindikker RWZI Oostvoorne	LOPEND		renovatie
Waterketen	Revisie pompen en Vervanging terugslagklep RWZI Ridderkerk	LOPEND		vervanging
Waterketen	Revisie slibretourpompen rwzi Dokhaven	LOPEND		optimalisatie
Waterketen	Rwzi Dokhaven Gaswassers en A- en B-trap Slibsilo	LOPEND		optimalisatie
Waterketen	RWZI Duurzaamheid en Veiligheid IJS.	LOPEND		optimalisatie
Waterketen	Tweede drukopnemer diverse locaties	LOPEND		optimalisatie
Waterketen	Veiligheid en duurzaamheidsaanpassingen RWZI's HWDRD	LOPEND		optimalisatie
Waterketen	Vervanging afvoer afsluiters roostergoed Dokhaven	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging debietmeters RWZI Oostvoorne	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging Elektrische Hoofverdelers SLDK	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging hyperboloïde mengers RWZI Oud-Beijerland	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging meetapparatuur div rwzi/Rioolgemaal (deel 3)	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging Rioolgemaal Heenvliet schakelkasten	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging Rioolgemaal Oudenhorn schakelkasten	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging ruimerbrug rwzi Hellevoetsluis	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging slibmengers rwzi Dordrecht	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging TA waterlijn Dokhaven	LOPEND		vervanging
Waterketen	Vervanging windketel rioolgemaal Stellendam	LOPEND		vervanging
Wegen	Herplantplicht 2024	LOPEND		vervanging
Wegen	Herplantplicht plantseizoen 2025-2026	LOPEND		vervanging
Wegen	Vervanging verkeersborden	LOPEND		vervanging
Wegen	Vervanging bewegwijzeringsborden	LOPEND		vervanging
Wegen	Vervanging Kunstwerken	LOPEND		vervanging
Wegen	Vervanging openbare verlichting 2024	LOPEND		vervanging
Wegen	Oudelandsedijk G0780 Dirksland	LOPEND		vervanging
Wegen	Fietspad Reedijk	LOPEND		optimalisatie

5. Agenda-opzet ten behoeve van het Begrotingsproces

Hieronder is de opzet van de agenda weergegeven op basis van de huidige meerjarenraming 2026-2029 uit de Programmabegroting 2025. Deze wordt aangepast bij de Programmabegroting 2026!!

peildatum : 1 maart 2025

Programmanaam	Projectnaam	Status	Bruto investering	2026	2027	2028	2029	na 2029
Voldoende en Schoon Water	Grondverwerving Watergebiedsplannen	LOPEND						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Hoeksche W. Zuid-West	GEPLAND						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Putten	GEPLAND						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Flakkee Oosthoek	GEPLAND						
Voldoende en Schoon Water	Realisatie Nieuwbouw Oude-Tonge	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Realisatie Nieuwbouw De Klomp	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Eiland IJsselmonde NO	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Pernis	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Eiland IJsselmonde Breeman	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Vismigratieroutes	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Goeree West	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Flakkee Midden	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Oudeland & Binnenmaas	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Dordrecht Centraal	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Hoeksche Waard Zuid	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Dordrecht Stad	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Dordrecht Biesbosch	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Voorne Oost	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Goeree Oost	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Flakkee West	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Hoeksche Waard Oost	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan IJsselmonde Noord West	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Voorne West	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Zuiderdiep	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Hoeksche Waard Midden	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Heinenoord Puttershoek	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan Rozenburg	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan IJsselmonde West	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Watergebiedsplan IJsselmonde Zuid Oost	POTENTIEEL						
Voldoende en Schoon Water	Vismigratieroutes realisatie na 2027	POTENTIEEL						
Waterketen	ALM Sluisjesdijk 2.0: ontwerpfase	LOPEND						
Waterketen	Vervanging-modernisering TA Waterketen	LOPEND						
Waterketen	Online meters waterlijn rwzi's	LOPEND						
Waterketen	ALM Goeree Overflakkee-Spijkenisse: ontwerpfase	LOPEND						
Waterketen	ALM Goeree Overflakkee fase 1	LOPEND						
Waterketen	ALM Spijkenisse fase 1	LOPEND						
Waterketen	ALM Sluisjesdijk 2.0	GEPLAND						
Waterketen	Slibgisting rwzi Dordrecht	POTENTIEEL						
Waterketen	Slibstrategie- ombouw slijblijnen rwzi's buitengebieden	POTENTIEEL						
Waterketen	Slijblijn rwzi Dordrecht	POTENTIEEL						
Waterketen	ALM Spijkenisse fase 2	POTENTIEEL						
Waterketen	ALM Goeree-Overflakkee fase 2	POTENTIEEL						
Waterketen	ALM Dokhaven	POTENTIEEL						
Waterketen	ALM Dordrecht	POTENTIEEL						
Waterketen	ALM Heenvliet	POTENTIEEL						
Waterketen	ALM Hellevoetsluis	POTENTIEEL						
Waterveiligheid	Realisatie Zettingsvloeiing-3T	LOPEND						
Waterveiligheid	Digital Twin	POTENTIEEL	27					
Waterveiligheid	VLRT-4 - Normtraject nr. 20-3	POTENTIEEL						
Waterveiligheid	Dijkversterking 17-3 Oostmolendijk Ringdijk HWBP	POTENTIEEL						
	Totaal aan strategische investeringen							
	Totaal aan niet-strategische investeringen							
	Totaal aan investeringen							

Uitgangspunten

- Er zijn drie kleuren aangegeven: geel is potentiële fase, oranje is geplande fase, groen is uitvoeringsfase;
- Er is nu nog een beperkt beeld van de investeringen na 2029, oftewel na 2029 is dit is een optelsom van alle jaren erna, inclusief de risicobudgetten;
- Potentiële ALM-studies van de Waterketen staan op 0 euro en zonder planning;
- Bij sommige projecten is het risicokrediet geplaatst na de opleverdatum in de jaarschijf Na 2029 (bijvoorbeeld Realisatie Zettingsvloeiing);
- De lijst is voorzien van de totale omvang van strategische en niet-strategische investeringen, evenals het totaal per jaar. Het lopende jaar 2025 is weggelaten.